

**SŁOWNIK WYRAZÓW
PODCZAS TURNIEJU CZYTANIA TEKSTÓW
CERKIEWNOSŁOWIAŃSKICH**

Szkoła Podstawowa

Wyrazy z modlitwy: „Znaku Krzyża”

Бо – w, na; **Отецъ** – Ojciec; **Святый** – Święty; **Аминь** – amen, niech się tak stanie, zaprawdę, zaiste; **Имя** – Imię; **Сынъ** – Syn; **Духъ** – Duch.

Wyrazy z modlitwy: „Pochwała Trójcy Świętej”

Слава – Chwała; **Бо** – na, w; **вѣкъ** – wiek; **нынѣ** – teraz; **присно** – zawsze.

Wyrazy z modlitwy: „Pieśń Anielska do Przenajświętszej Trójcy” (Triswiateje)

Крѣпкій – Mocny, **помилуй насъ** – zmiłuj się na nami; **Безсмертныи** – Nieśmiertelny; Triswiateje – po trzykroć święte, albowiem w modlitwie tej powtarza się trzy razy wyraz „Swiatyj” – Święty

G i m n a z j u m

Wyrazy z modlitwy do Ducha Świętego: „Cariu Niebiesnyj”

ЦА́РЬ – król; **ОУТѢШИТЕЛЬ** – pocieszyciel; **ИСТИНА** – prawda; **НЕБЕСНЫЙ** – niebiesny, tzn. znajdujący się w Niebie; **ИЖЕ** – który; **ВЕЗДЕ** – wszędzie; **СЫЙ** – będący (tu: który jesteś); **ВСѦ** – wszystko (wszystkie rzeczy); **ИСПОЛНѦАЙ** – napelniający; **СОКРОВИЩЕ** – skarbnica; **БЛАГІХЪ** – wszelkich dóbr; **ЖИЗНЬ** – życie; **ПОДАТЕЛЬ** – dawca; **ПРИИДИ** – przyjdź; **НЫ** – nas; **ВСЕЛІСА** – zamieszkał; **ОЧИСТИ** – oczyścić; **О** – od; **ВСАКИА** – wszelkiej; **СКВЕРНЫ** – nieczystości; **СПАСИ** – zbaw; **БЛАЖЕ** – (o)dobry; **ДУША** – dusza.

Wyrazy z modlitwy do Przenajświętszej Trójcy: „Preswiataja Trojce”

ПРЕСВѦТАА – Przenajświętsza; **ТРО́ИЦА** – Trójca; **ГОСПО́ДЬ** – Pan; **ГРЕХЪ** – grzech; **БЛАДЫКА** – Władca; **ПРОСТИТИ** – przebaczyć; **БЕЗЗАКОНІЕ** – nieprawość; **ПОСѢТИТИ** – nawiedzić, odwiedzić; **ИЩЕЛІТИ** – uzdrowić; **НЕМОЩЬ** – słabość; **РА́ДИ** – dla, (ze względu na ...); **ТВО́Й** – twój.

Wyrazy z modlitwy Pańskiej: „Otcze nasz”

СІИ – jesteś (od **БЫТИ** – być); **НЕБО** – niebo (l.mn. **НЕБЕСА** – niebiosy); **ДА** – niech; **СВѦТИТСА** – święcić się; **ЦА́РСТВО** – królestwo; **БУДЕТЪ** – będzie (od – być); **БОЛА** – wola; **ІАКЪ** – jako, jak; **ЗЕМЛѦ** – ziemia; **ХЛѢБЪ** – chleb; **НАСѢЩНЫЙ** – codzienny, potrzebny do istnienia; **ДАТИ** – dać (**ДАЖДА** – daj); **ДНЕСЬ** – dziś; **ОСТАВИТИ** – odpuścić; **ДОЛГЪ** – wina (dług); **ІАКОЖЕ** – jak, tak jak; **ДОЛЖНИКЪ** – winowajca; **ВВЕСТИ** – wwieść; **ИСКУШЕНІЕ** – pokusa; **ИЗБАВИТИ** – wybawić; **ЛКАВЫЙ** – zły, chytry, podstępny (np. szatan).

Wyrazy z modlitwy do Matki Bożej: „Bohorodice Diewo”

БОГОРО́ДИЦА – Bogarodzica; **ДѢВА** – Panna, Dziewica; **РА́ДОВАТИСА** – radować się (**РА́ДЫСА** – raduj się, bądź pozdrowiona (-y)); **БЛАГОДА́ТНАА** – pełna łaski (od **БЛАГОДА́ТЬ** – łaska, dobry dar); **СЪ** – z; **ТЫ** – ty (**ТОБО́Ю** – tobą); **БЛАГОСЛОВѦННА** – błogosławiona; **ВЪ** – między, w; **ЖЕНА** – kobieta, niewiasta, żona; **ПЛО́ДЪ** – owoc, plód; **ЧРЕ́ВО** – łono, brzuch; **ІАКЪ** – (tu) albowiem; **СПАСЪ** (**СПАСИТЕЛЬ**) – Zbawca, Zbawiciel; **РОДИТИ** – zrodzić, urodzić (**РОДЛА СІИ** – zrodziłaś)

Szkoły ponadgimnazjalne

Wyrazy z modlitwy do Matki Bożej: „Dostojno jest”

Достóйно – Godnie (-ym); **кóнстíнный** – zaprawdę; **блáжнѣти** – błogosławić, wielbić; **тá** – ciebie, cię; **прíсноблáженный -аа, -ое** – zawsze błogosławiony -a,-e, zawsze wielbiony -a,-e; **ѣкв Богородицѣ** – jako Bogarodzicę (= ponieważ, gdyż jesteś Bogarodzica); **честнѣйшнѣ -аа, -ее** – czcigodniejszy, -a, -e; **херѣвѣмъ** – cherubin (nazwa Anioła); **слáвнѣйшнѣ -аа, -ее** – chwalebniejszy, -a, -e; **серафѣмъ** – serafin (nazwa Anioła); **безъ** – bez; **сравнѣнїе** – porównanie; **нѣстлѣнїе** – skaza, zepsucie, skażenie (naruszenie dziewictwa); **Слóво** – Słowo (tu: Słowo – Imię Syna Bożego); **сдѣлаа** – prawdziwa (dosłownie: będąca, istniejąca, która jest); **велнчáти** – wysławiać, wychwalać.

Wyrazy z Symbolu Wiary: „Wieruju”

вѣрѣю – wierzę; **ѣдиннѣй** – jedyny; **вседержѣтель** – Wszchemocny; **творѣцъ** – stwórca, stworzyciel; **землá** – ziemia; **виднмаа** – widzialne (rzeczy); **всá** – wszystkie; **невиднмаа** – niewidzialne (rzeczy); **ѣдннорóдный** – jednorodzony; **ѡ** – z, od; **рождѣнный** – zrodzony; **прѣжде** – przed; **свѣтъ** – Światłość; **несотворѣнный** – nie stworzony; **ѣднносдѣнный** – współistotny (mający jedną naturę); **нмже** – przez którego (dosłownie: którym); **быша** – stało się (od: **быти** – być, stać się); **рáдн** – dla, ze względu; **человѣкъ** – człowiek; **спасѣнїе** – zbawienie; **сшѣдый** – który zstąpił, który zszedł; **воплотѣтисá** – wcielić się; **Марїа** – Maria; **вочеловѣчитисá** – stać się człowiekiem; **распáтый** – ukrzyżowany; **за** – za; **прн** – przy (za panowania, za rządów, pod); **воскрѣсшїй** – zmartwychwstały; **трѣтїй** – trzeci; **дѣнь** – dzień; **по** – (tu) według; **писáнїе** – pismo; **вошѣдый** – który wstąpił, który wszedł; **на** – na; **сѣдáй** – siedzący (który siedzi); **ѡдеснѣю** – po prawej stronie; **пáки** – znowu, jeszcze (raz); **градѣй** – idący, który przyjdzie; **сдáти** – sądzić; **живѣй** – żywy; **мѣртвѣй** – umarły, martwy; **ѣгѡже** – którego (od **нже** – który); **цáрство ѣ** – królestwo; **не** – nie; **конѣцъ** – koniec; **животворáщїй** – ożywiający; dający życie; **нсходáй** – który pochodzi, pochodzący, wychodzący; **со** – z; **спокланáемѣй** – wspólnie czczony; **слáвнѣмый** – wspólnie uwielbiany; **глагóлавѣй** – który mówił; **прорóкъ** – prorok; **собóрный** – powszechny; **áпóстольскїй** – apostołski; **цѣрковь** – cerkiew; **нповѣдáти** – wyznawać; **крещѣнїе** – chrzest; **во** – w (tu: na, dla); **ѡставлѣнїе** – odpuszczenie; **чáати** – oczekiwać; **жнзнь** – życie; **бдáщїй** – przyszły.